

OBRTNIŠKI GLASILO ZAVODA **GLASNIK** ZA POSPEŠEVANJE OBRTI ZBORNICE ZA TOI V LJUBLJANI

Ljubljana, 1933

Štev. 11.

V S E B I N A

- Kaj moram vedeti o ostrini orodja, — Adolf Dolak, strokovni učitelj Tehn. srednje šole 66
- Priprava za mojstrski izpit — Dr. Josip Pretnar 68
- Mojstrski izpit iz čevljarске stroke — Josip Steinman, obrtni učitelj za čevljarstvo 73
- Kateri kandidati so prestali mojstrski izpit? 78

KDOR PODPIRA SVOJ LIST,
KORISTI SAM SEBI!

Naročnina znaša za vse leto 25 Din, za pol leta 13 Din, za četrt leta 7 Din, cena posamezni številki Din 2.50. // Plača in loži se v Ljubljani. // Inserati po dogovoru // Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica (Zbornica za TOI).

Izdajatelj: Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani (odgovoren Milko Krapež.) — Za uredništvo odgovoren: dr. Josip Pretnar.
Tiska tiskarna Merkur v Ljubljani (za tiskarno odgovoren Otmar Mihalek).

Adolf Dolak, strok. učitelj Tehn. srednje šole:

KAJ MORAM VEDETI O OSTRINI ORODJA?

V prejšnjih dveh pod tem naslovom obravnavanih člankih smo se seznanili s pripomočki, ki služijo za vzdrževanje ostrine orodja in to v prvi vrsti v grobem stanju. S tem hočemo reči, da je orodje pač nabrušeno, ampak ostrina ni čista, ni delazmožna, ker ima fakoimenovano iglo. Ta igla se mora odstraniti, ali kakor pravimo: ostrina se mora zgladiti. Od uporabljenih pripomočkov je odvisna ostrina orodja in s tem tudi delazmožnost orodja. Ti pripomočki so gladilni kamni (osle), ki jih pri uporabi omočimo z vodo ali oljem.

Uporaba takih kamnov za vzdrževanje ostrine je stara. Že v kameniti dobi so ostrili konice pušic, ostrino sekir in nožev, ki so bili iz trdega kamna, z drgnjenjem ob drugi kamen. Dokaz temu so številne najdenine raznega orodja v bližini kamnoloma Arkanzas v Ameriki. Te so za nas tudi najboljši dokaz, da so domorodci poznali in izrabljali brusilno moč kamna mnogo prej, preden je tja prišel Evropejec.

Po izvoru razvrščujemo gladilne kamne v dve skupini, v naravne in v umelne. Kdor je v svoji praksi imel priliko preizkusiti obe vrsti teh kamnov, se v slučaju, da jih mora nabaviti, ne bo dolgo premišljal in se bo odločil za naravni kamen. Da bomo lažje doumeli razliko med posameznimi vrstami gladilnih kamnov, se vprašajmo: »Od česa je odvisna brusilna moč kamna?« — Odgovor na to nam daje opazovanje dela in uporabe takih kamnov v praksi, ki se glasi:

»Brusilna moč kamnov je odvisna od velikosti in trdosti posameznih zrn in kristalov, iz katerih sestoji kamen. Nadalje je potrebna splošna in enakomerna sestava in spojitev zrn.« To nam tolmači dejstvo, zakaj so nekateri kamni trši, drugi zopet mehkejši. Posamezne trše žile v kamnu so dokaz, da se je tu vrnila trša in gostejša gmoča, kakor je splošna struktura kamna.

Naravni kamni imajo tržna imena po kamnolomih, kjer se pridobivajo. Najvažnejši so: a) evropski: saški, belgijski, levantinski, ali turški; b) ameriškanski: arkanzas ali misisipi, indija in washita. Umetni kamni so zmes smirka ali drugih trdih brusilnih zrn z vezilno tvarino (keramična vez), ki daje celoti zadostno trdnost in omogoča izrabljati brusilno silo zrna. Vliti in v kose prešani kamni nosijo označko: Rubinit, Rapid, Misarka in podobno.

Pri nakupu se mora v prvi vrsti upoštevati namen in vrsta orodja, ki že sama na sebi določa to potrebno trdnost kamna. Umevno je, da je potreben za ostrenje sekire drugačen kamen, kakor za ostrenje graverskih dlet, ali britve. Za ostrenje ročnega orodja za obdelavo lesa je najboljši srednje trdi saški, trdi belgijski, ali sivi (srednje trdi) levantinski kamen. Za strojno orodje n. pr. je najboljši srednje trdi arkanzas, ali beli washita-kamen.

Iz navedenega sledi, da je uporabnost kamnov odvisna od trdosti zrn. Tu razločujemo pri vseh naštetih vrstah mehke, srednje trde in trde kamne. Mehkejše vrste saškega in belgijskega

kamna močimo pri uporabi z vodo, srednje trde in trde evropske in vse ameriške kamne pa z oljem. Pri tem se opaža, da na kamnu z vodo ne dobimo tako čiste in dobre ostrine, kakor če brusimo z oljem. Tudi sam petrolej dá grobo ostrino. Najbolje je zmes, polovica olja in polovica petroleja. Olje seveda ne sme biti sušilno, kakor n. pr. laneno olje; najbolje je repno ali strojno olje.

Da odgovarjajo našete vrste kamnov namenu, nam dnevno potrjuje praksa in jasno je, da se ne more vsporediti ostrina, napravljena na kosu škrlja, n. pr. z ono na levantinskem kamnu. Zašto je tudi napačen način, kako postopajo mnogi pri izbiri in nakupovanju. V trgovini z orodjem dostikrat lahko opazujemo tako izbiranje, ki se vrši nekako takole:

Pride v trgovino in vpraša za dober kamen za orodje. Ogleduje predložene kose, ki so po videzu bolj trdi, vpraša za kakovost in ceno. Na prepričevalno priporočilo prodajalca in mnogokrat tudi še tretje navzoče osebe, se ne zmeni dosti, ker je nezaupljiv. Ko si vse po vrsti ogleda, vzame nož, in na oślinjenem kamnu preizkuša njegovo brusilno silo. Očividno je nezadovoljen z rezultatom preizkušnje, ker povprašuje po drugih. A tudi ti, srednje trdi, mu niso po godu, ker šele ko dobi mehak kamen, na katerem se dela blato, pokaže voljo, pogajati se za ceno in ga kupiti.

Tako se največkrat pripeči, da ob taki preizkušnji izberemo navadno najslabši kamen. Zakaj? Vsak trd kamen, najsi bode saški, belgijski, levantinski ali kake vrste ameriških kamnov, ne pokažejo pri gori opisanem načinu preizkušnje nobenega vidnega znaka uporabnosti, to pa radi tega, ker je trd in ostrina zrna je radi oblikovanja in pripravljanja brusilne površine — zamašena. Tu je potrebno, ostrino vzbuditi in ojačiti. To se zgodi, ako se vloži pred uporabo tak kamen za 2 dni v petrolej, ki da trdim kamnom potrebno ostrino zrna. Trdi ameriški kamni se shranjujejo stalno v posodi, ki je napolnjena s petrolejem.

Iz tega sledi, da se brusilna sila ne da kar tako na hitro roko dognati, ker se mora vsak boljši kamen šele pripraviti. Ne smemo se pustiti zapeljati ne od samovoljnih nazorov in tudi ne od pretirane štedljivosti, ki se maščuje posebno pri orodju.

Ni zadosti, da si nabavimo dober kamen; treba je vzdrževati ga v trajno uporabnem stanju. Gladilna ploskev mora biti ravna, za ostrenje širokega rezila prikladna. Izrabljeni kamen se mora zravnati. Tu nam najbolj služi brus iz smirkov kolut. Zelo dobro se obnese brus, katerega si lahko vsak napravi. Na kos neoskobljane smrekove deske natresi zdrobljeni smirek ali karborund in drgni (suho) izrabljeni brusilni kamen toliko časa, da se površina izravna.

OBRRTNIŠKO DELO —
NAJBOLJŠE DELO!

Dr. Josip Prefnar:

PRIPRAVA ZA MOJSTRSKI IZPIT

(Vprašanje in odgovori za teoretično preizkušnjo.)

(Nadaljevanje.)

133. Kateri predmeli se obrtniku ne smejo zarubiti?

Orodje, brez katerega bi obrtnik ne mogel vzdrževati svojega obrata in preskrbovati sebe in družine. Če se tako orodje zarubi, mora lastnik v 8 dneh vložiti pritožbo pri oni davčni upravi, ki je odredila izvršbo.

134. Kaj je davek na poslovni promet?

To je davek, ki se plačuje od prehoda blaga iz ene roke v drugo vsled prodaje, odnosno nakupa. Svoječasno se je moral plačati ta davek v iznosu 2 % od fakturne vrednosti za vsakokrat, kadar je šlo blago iz ene roke v drugo.

135. Kako je sedaj urejen ta davek?

Zakon je izpremenil ta davek tako, da se deli na skupni davek na poslovni promet in na obči davek na poslovni promet.

136. Kaj je skupni davek na poslovni promet?

Mesto večkratnega obdačenja prometa po 2 % pri vsakokratnem prehodu blaga iz ene roke v drugo, se plačuje sedaj davek samo enkrat ali največ dvakrat. Navadno se plača pri izdelovalcu sirovine ali polizdelka ali pa na carinarnici, ko se blago uvaža. Nadaljnji promet tega blaga je prost, dokler blago ne izpremeni svojega stanja. Pač pa je zato povečana davčna stopnja od 2 % do 6 % in je določena za razne vrste blaga posebna tarifa. Ta davek zadene le majhen del obrtnikov, ker ga plača ali industrijec pri izdelavi sirovine ali polsirovine, ali pa uvoznik pri carinarnici. Obrtni, ki jih ta davek ne zadene, so n. pr. krojaški, čevljarški, torbarski, sedlarski itd., ker je ta davek plačal že izdelovalec blaga, usnja itd. Tu velja tudi izjema, da se davek ne plača, četudi se blago predela. Tako je n. pr. tudi pri lesu, kjer plača samo mizarstvo, izvrševano na industrijski način. (Gl. Obrtniški koledar 1934.)

137. Kaj je obči (splošni) davek na poslovni promet?

Za ves promet blaga, ki ni naštetu v tarifi za skupni davek na poslovni promet, se plačuje obči davek na poslovni promet. Ta davek znaša 2 %. Ne plačujejo ga obrtniki z največ 2 pomočnikoma, če prodajajo samo svoje izdelke.

138. Kako plačujejo obrtniki praviloma davek na poslovni promet?

Ker promet obrtnikov praviloma ne doseže na leto preko 500.000.—, plačujejo obrtniki skupni, pa tudi obči prometni davek pavšalno.

139. V čem obstoji pavšaliranje prometnega davka?

Pavšaliranje obstoji v tem, da plačajo davek od prometa prejšnjega leta in ne od prometa tekočega leta.

140. Kako se določi pavšalni davek na poslovni promet?

Pavšalni davek se določi na podlagi prijave, katero morajo vložiti davkoplačevalci na splošni poziv in v roku, ki ga določi finančno oblastvo.

141. Kaj mora vsebovati prijava?

Prijava mora vsebovati podatke, koliko prometa je imel dobičnik v prejšnjem letu.

142. Koliko znaša luksuzni davek in v koliko pridejo obrtniki v poštev za plačilo tega davka?

Luksuzni davek znaša 10 %. Plačujejo ga obrtniki, ki napravljajo svoje izdelke iz predmetov, ki spadajo po posebnem spisku med luksuzne predmete. (Gl. Obrtniški koledar 1934.)

143. Kdo je zavezan uslužbenskemu davku?

Uslužbenskemu davku je zavezan vsak dohodek iz službenega razmerja, kakor plače, mezde, plače od kosa itd., dalje vrednost proste hrane, stanovanja, razsvetljave itd., katero ima pomočnik ali vajenec pri mojstru.

144. Kako se oceni vrednost proste hrane, stanovanja, razsvetljave itd. za obrtniškega pomočnika?

Ta vrednost se ceni pri pomočniku, ako pri mojstru tudi stanuje, na teden s 60 Din ali na dan z 10 Din, ako pri mojstru ne stanuje, pa na teden z 48 Din ali na dan z 8 Din.

145. Kdaj se uslužbenki davek ne plačuje?

Uslužbenki davek se ne plačuje, ako službeni dohodki ne presegajo na teden 100 Din ali na dan 16 Din.

146. Ali se pri tem tudi upošteva družinsko stanje?

Družinsko stanje se upošteva pri določitvi davka prostega zneska v toliko, da se ta znesek poviša za vsakega zakonskega otroka izpod 18 let starosti za 25 Din na teden ali za 4 Din na dan.

147. Od katerega zneska se uslužbencem davek odmerja?

Uslužbenki davek se odmerja po znesku mesečno, tedensko, odnosno dnevno ponavljajočega se dohodka.

148. Kako se izračuna davek, ako zaslužek ni določen mesečno, tedensko ali dnevno?

Ako zaslužek ni določen mesečno, tedensko ali dnevno, se izračunava davek sorazmerno z mesečnim ali tedenskim zneskom, pri čemer se računa teden s 6 dnevi, mesec s 25 dnevi in leto s 300 dnevi.

149. Kako se določi dohodek, če ni določen po času?

Če dohodek ni določen po času (akordna plača, plača od kosa in podobno) se določi dohodek po znesku, ki bi odpadel povprečno ali običajno na dan, teden ali mesec.

150. Kaj se odračuni od davku zavezanega dohodka (zaslužka)?

Od davku zavezanega dohodka se odračuni zakonski odbitek.

151. Koliko znaša zakonski odbitek?

Zakonski odbitek znaša pri tedenski mezdi do 960 Din in pri dnevni mezdi do 160 Din na teden 120 Din in na dan 16 Din.

152. Koliko znaša zakonski odbitek za otroke uslužbencev?

Za otroke uslužbencev, ki so stari izpod 18 let, znaša zakonski odbitek za vsakega takega otroka po 25 Din na teden ali po 4 Din na dan.

153. Kako se preračuni uslužbenški davek?

Uslužbenški davek se preračuni po posebni tabeli (objavljena v novem zakonu o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928.).

154. Kdo preračunava uslužbenški davek?

Uslužbenški davek preračunava mojster, ki izplačuje zaslužek in ga uslužbencu ob vsakem izplačilu odtegne. Mojster kupi za odbiti znesek davčne znamke in jih nalepi v davčno knjižico.

155. Kdo je dolžan nabaviti davčno knjižico?

Davčno knjižico je dolžan nabaviti si uslužbenec sam.

156. Kje se dobi davčna knjižica?

Davčna knjižica se dobi pri občinskem oblastvu proti povračilu stroškov (1 Din).

157. Kdaj je uslužbenec dolžan nabaviti si davčno knjižico?

Davčno knjižico je dolžan uslužbenec nabaviti si pred začetkom koledarskega leta, vsekakor pa pred vstopom v službo.

158. Ali mora imeti vsak uslužbenec davčno knjižico?

Davčno knjižico mora imeti vsak uslužbenec ne glede na višino zaslužka, torej tudi oni, ki ni dolžan plačevati uslužbenškega davka.

159. Kdo hrani davčne knjižice?

Davčne knjižice hrani mojster, ki je dolžan pokazati jih na zahtevo kontrolnim organom.

160. Kdaj vrne mojster davčno knjižico uslužbencu?

Mojster vrne uslužbencu davčno knjižico, če uslužbenec izstopi iz službe.

161. Kakšna kazen zadene mojstra, ako ne vodi davčnih knjižic?

Ako mojster ne vpisuje v knjižico predpisanih podatkov, ali jih vpisuje nepravilno, ga zadene kazen 20 Din do 500 Din.

162. Kdo jamči za uslužbenški davek?

Za uslužbenški davek jamči mojster, ki izplačuje zaslužek.

163. Kdo kontrolira, da se predpisi o uslužbenškem davku točno izvršujejo?

Točno izvršitev predpisov o uslužbenškem davku kontrolirata davčni urad in finančna kontrola, ki smeta pregledati v dnevnem času davčne knjižice. Kdor bi se upiral kontrolnim organom, bi ga zadela kazen od 1000 Din do 20.000 Din.

VI. CARINE.

164. Kaj je carina?

Carina je pristojbina, ki se mora plačati, kadar se blago čez državno mejo uvaža (uvozna carina) ali izvaža (izvozna carina). Uvozna carina se plača skoro od vseh vrst blaga, dočim se plača izvozna carina samo za nekatere maloštevilne vrste.

165. Kje je določeno, za katero blago in koliko se plača carine?

V carinski tarifi, to je v seznamu dotičnih predmetov. Običajno je določena pristojbina na enoto 100 kg v zlatih dinarjih. Od časa do časa oblastvo določi, koliko papirnatih dinarjev stane 1 zlat dinar. Temu razmerju zlatega dinarja napram papirnategu (n. pr. 1 zlat dinar je enak 11 papirnatim dinarjem) pravimo ažio.

166. Kako se vrši carinjenje blaga.

To se vrši tako, da prejemnik ali lastnik blaga predloži carinskemu uradu (carinarnici) vlogo s podatki o blagu. Tej vlogi pravimo deklaracija. Običajno izvrši proti primerni odškodnini, za stranko ocarinjenje oseba, ki se s tem poklicno bavi in ima za to posebno pooblastilo oblastva. Pravimo mu carinski posrednik.

167. Ali obstoje za obrtnike kake carinske olajšave?

Stroji in orodje, ki jih potrebuje obrtnik za opremo svoje delavnice, pa se v državi ne izdelujejo, se morejo uvoziti brez carine. Točnejša pojasnila o tem dobi obrtnik lahko pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

VII. DRŽAVNE DOBAVE.

168. Kaj so državne dobave?

Državne dobave so nabave raznih izdelkov ali blaga za potrebe oblastev, n. pr. za vojaštvo, urade i. t. d. Državne dobave se oddajajo po tom licitacije, katerih se morejo s pismenimi ponodbami, položivijo kavicije 5 % in s potrdilom Zbornice TOI o dobavni sposobnosti udeležiti tudi obrtniki. Dobave se razpisujejo v Službenih Novinah, pa tudi v razpisih, ki jih objavlja v časopisju Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

VIII. O javni državni upravi.

169. Kakšne oblasti poznamo?

Javna oblast je trojna: zakonodajna, sodna in upravna. Vse tri oblasti združuje na najvišjem mestu Njegovo Vel. kralj.

170. Kakšne upravne oblasti poznamo?

Ločimo predvsem državne in samoupravne oblasti, oboje pa so ustanovljene z zakonom. Pa tudi državne oblasti so predvsem dveh vrst: oblasti občne uprave, ki obsega vse posle razen onih, ki so po zakonu izročeni sodiščem, finančnim ali vojaškim oblastvom, ali, kjer nastopa država kot podjetnik in pa oblasti, ki so jim izročeni pravkar izjemoma navedeni posli. Samoupravna telesa pa so predvsem občine in banovine, ki pa opravljajo svoje posle v okviru zakona.

171. Katera so oblastva občne uprave?

Občna uprava se vrši po občinah, ki imajo zato poleg lastnega tudi takozvani preneseni delokrog in vrše torej poleg samoupravnih tudi posle splošne državne uprave; dalje po srezih in banovinah. Občna upravna oblastva prve stopnje je sreski načelnik, on je pristojen v vseh poslih občne uprave, ki niso izrečno pridržani višjim oblastim, sreski načelnik je po zakonu predstavnik vlade v srezu. V mestih Ljubljana, Celje, Maribor in Ptuj vrše posle sreskega načelnika mestni načelniki, ki so torej šefi samoupravnega oblastva in občeupravnega oblastva prve stopnje. Vendar pa je njih pristojnost omejena za tisti del, kolikor so določeni posli iz njih delokroga izročeni policijskim oblastvom t. j. upravi policije v Ljubljani, oziroma predstojništvu mestne policije v Celju in Mariboru. Sreske izpostave vrše prav tako določeni del poslov sreskega načelstva na določenem okolišju in se ustanavljajo tam, kjer je zaradi oddaljenosti krajev od sedeža sreskega načelstva potreba. Posli, ki sreskim izpostavam niso izročeni, ostanejo sreskemu načelstvu tudi za to področje. Sreska, oziroma mestna načelstva vrše vse posle notranje uprave, dalje po državljanškem, domovinskem, vojaškem, obrtnem, gradbenem, gozdnem, živalsko-kužnem, zdravstvenem, zavarovalnem in ubožnem šolskem, deželno-kulturnem, vodnem, verskem in občinskem pravu, poleg splošno jim naložene skrbi za javni blagor poverjenega jim področja. Iste posle vrši na drugi stopnji ban kot občeupravno oblastvo druge stopnje, razen tega pa še posle banovinske samouprave. Mnogi posli so izročeni banskim upravam v neposredno izvrševanje in so takrat one prve instance. Če izda ban, odnosno pomočnik bana ali od njega poverjeni pristojni načelnik oddelka odločbo na prvi stopnji, se sme nezadovoljna stranka pritožiti na pristojno ministrstvo. V tem pogledu gre lahko pritožba ali na ministrstvo za notranje posle, ministrstvo pravde (verski oddelek), ministrstvo za poljedelstvo, ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, ministrstvo za šume in rude, ministrstvo za trgovino in industrijo, ministrstvo za prosveto, ministrstvo za gradbe in na ministrstvo za telesno vzgojo naroda. Vsa ta ministrstva, ki sicer niso izrečno vštefa v sklop oblastev občne uprave, vrše v zadnji instanci tudi posle občne uprave poleg drugih poslov, ki so jim dodeljeni s posebnimi zakoni o ustrojstvu, predvsem pa pripravljajo načrte zakonov, uredb in načelnih razpisov ter državni proračun. Občeupravnih poslov torej ne vrše ministrstvo za zunanje posle, ministrstvo za finance, ministrstvo za vojsko in mornarico in ministrstvo za promet.

172. Kako se postavljajo funkcionarji upravnih oblastev?

Predsednik in uprava občine se voli, funkcionarji drž. oblastev pa se postavljajo s kraljevim ukazom.

173. Katera so upravna sodišča?

Upravne zadeve rešujejo prvostopna oblastva z odločbami, razsodbami ali odredbami. Zoper te rešitve je običajno dopustna pritožba, ki se mora vložiti pri prvi stopnji v 15 dneh po dnevu prejema rešitve. O tako vloženi pritožbi rešuje neposredno višje upravno oblastvo, torej za sreskim načelstvom banska uprava,

za občino sresko načelstvo, za bansko upravo ministrstvo itd., so pa tudi nekatere izjeme. Ko odloči druga stopnja, ni več nadaljnje pritožbe na še višje oblastvo. Pač pa je zoper akte upravnih oblastev dopustna tožba na upravno sodišče. Upravni sodišči sta dve: 1. upravno sodišče, ki sodi na tožbe zoper akte banskih uprav ali tudi sreskih načelstev, če so ta v drugi stopnji odločala itd.; 2. državni svet, ki sodi samo na tožbe zoper akte ministrstev in zoper sodbe upravnih sodišč na prvi stopnji. Državni svet je torej tudi sodišče druge stopnje, kadar upravno sodišče na prvi stopnji sodi. Vendar ni zoper vsak upravni akt dopustna tožba na upravno sodišče, temveč se sploh tožiti ne more in sodišče zavrača tožbe brez preiskave:

a) v stvareh, ki spadajo na redna sodišča (civilna, kazenska);
 b) v stvareh, koder zakon daje upravnim oblastvom pravico proste presoje (n. pr. po krajevni potrebi, o zanesljivosti prosilca, o višini kazni itd.);

c) tožbe, ki so prepozno vložene;

č) tožbe, glede katerih še ni odločilo upravno oblastvo druge stopnje;

d) tožbe, ki se ne opirajo na nikakršen v zakonu osnovan neposredni osebni interes;

e) o katerih je sodišče že enkrat odločilo. Sploh se sme tožiti samo, da upravno oblastvo v svojem aktu nikakor ni uporabilo, ali da ni pravilno uporabilo zakona ali zakonite uredbe in pa, da v postopanju pred rešitvijo ni upoštevalo predpisov postopnika.

(Nadaljevanje sledi.)

Josip Steinman, obrtni učitelj za čevljarstvo:

MOJSTRSKI IZPIT IZ ČEVLJARSKE STROKE

Pri mojstrskih izpiti se je pokazala nujna potreba, da dobe kandidati učni pripomoček, ki jim bo omogočal pregled, kaj se zahteva od njih pri tem izpitu. Zato sem se odločil na podlagi izkušenj kot učitelj v strokovnih tečajih za čevljarске mojstre in pomočnike ter izpraševalni komisar pri mojstrskih izpiti iz čevljarске stroke, sestavih priročnik, ki bo kandidatu nudil gradivo za pripravo na čevljarски mojstrski izpit. Seveda sem se pri tem omejil samo na tvarino, ki se nanaša na **praktično delo** in pri teoretičnem izpitu samo na oni del, kjer gre za **vprašanja specielno iz čevljarске stroke**. Vprašanja, ki se nanašajo na splošno znanje, zakonodajo itd., bode obravnaval poseben priročnik.

Pripominjam, da bo to delo prav tako uporabno tudi za **potomčnike izpiti**, le da tam odpadejo nekatere težja vprašanja. Koristilo pa bo tudi **gg. izpitnim komisarjem** kot opora pri izpraševanju kandidatov.

Čim bo celi sestavek tega priročnika v »Obrtniškem Glasniku« objavljen, bode dana možnost, da se vse združi v posebno knjižico, ki bo interesantom poceni na razpolago.

Pripominjam končno, da sem pred objavo svojega dela predložil cel elaborat tudi nekaterim priznanim strokovnjakom in članom mojstrske preizkuševalne komisije. Ti so priročnik pregledali

ter izrazili svoje pripombe, katere sem vpošteval ter se jim tem potom za njihov trud in sodelovanje najlepše zahvaljujem.

Splošne pripombe.

Izpitni izdelek določi za vsakega kandidata posebej izpitna komisija. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani dopošlje kandidatu pripustitveni odlok, določi obenem dan za polaganje praktičnega izpita in po sporazumu z mojstroma — izpitnima komisarjema, tudi kdaj, kje in v čigavi delavnici naj se kandidat zgleda in kakšen izpitni izdelek mora napraviti. Po možnosti se pri tem ozira na željo kandidata.

Stroške, ki so zvezani z izvršitvijo praktičnega izpitnega izdelka, nosi vsak kandidat sam.

Pri določitvi izpitnega izdelka se upošteva po možnosti kandidatova izobrazba, kakor tudi da-li je z dežele ali iz mesta. Običajno se zahteva, da izdela kandidat enega izmed izdelkov, ki so naštefi v prvem delu priločnika.

PRVI DEL.

Praktični del izpita.

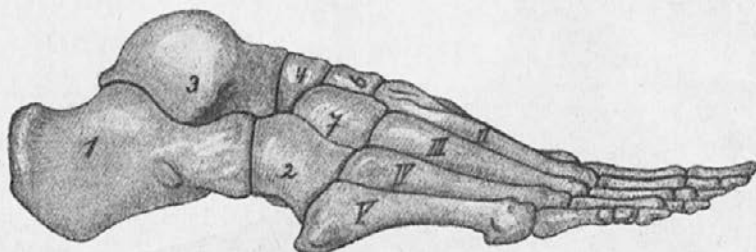
Praktični del mojstrskega izpita obsega:

1. napravo obrisa noge osebe, za katero mora kandidat izdelati izpitni izdelek (par čevljev);
2. prenos mere na kopišo;
3. pravilno ureditev kopifa po obrisu noge;
4. risbo temeljnega vzorca za izpitni izdelek;
5. izrezanje vzorca za gornji del čevlja po temeljnem vzorcu izpitnega izdelka (obutvi);
6. rezanje usnja gornjih delov in šivanje (štepanje).

Za izpitni izdelek (par čevljev ali gornjih delov) se zahteva enega sledečih predmetov:

- a) luksuznih, lepljenih, modnih, času odgovarjajočih čevljev z leseno peto;
- b) nizkih, lahkih, modnih, obrnjenih damskih čevljev z leseno peto;
- c) damskih nizkih, v dveh modnih barvah, na zapono, skozi šivanih z leseno peto;
- č) lahkih moških polčevljev, z dvobarvnim gornjim delom, na okvir šivanih;
- d) damskih ali moških športnih, nizkih ali visokih čevljev, na vezala ali zapono, na okvir enkrat ali dvakrat šivanih;
- e) škornjev za častnike, šivanih na okvir;
- f) ženskih ali moških čevljev, visokih ali nizkih, na okvir šivanih ali zbitih;
- g) damskih nizkih, z eno ali več zaponami, z gumbi ali odprtih, šivanih ali zbitih;
- h) damskih ali moških škornjev, na okvir šivanih ali zbitih;
- i) moških ali damskih hribovskih ali smučarskih čevljev, šivanih;
- j) damskih ali moških čevljev s pletenimi podplati.

Pod točkami a) do e) navedeni izdelki pridejo v poštev zlasti pri kandidatih iz mest, pod točkami e) do j) pa pri podeželskih.

DRUGI DEL.

Kalkulacija v zvezi s praktičnim izdelkom.

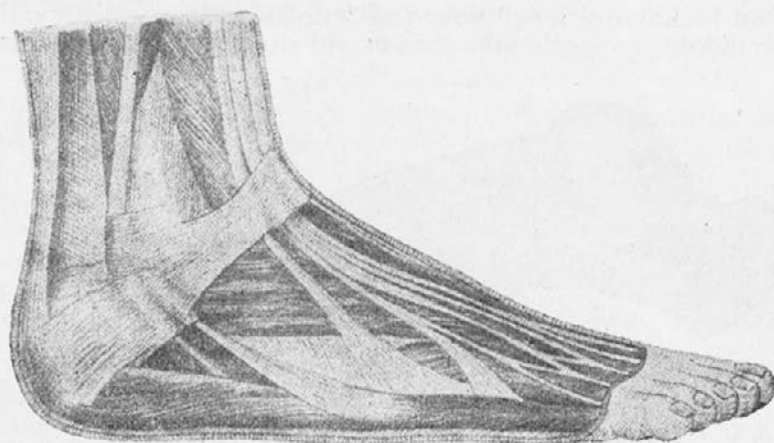
Razen preddel, naštetih v točkah 1 do 6 prvega dela, mora kandidat napraviti kalkulacijo za izdelek, ki ga je izvršil, ali pa za kak drug čevljarski izdelek, ki ga določi komisija.

V naslednjem podajamo glede kalkulacije nekatera najvažnejša pojasnila in navodila kakor tudi poseben vzorec za kalkulacijo.

1. Vzorec za kalkulacijo (računamo po dnevnih cenah):

a) Času primerni, nizki, damski čevlji, iz dvobarvnega finega ševro-usnja, z leseno peto. Gornje in spodnje usnje je prvovrstno.

1. ševro usnje, svetlo	Din 1·25
2. ševro usnje, temno	Din 1—
3. vmesna podlaga	1/4 m
4. podloga za spredaj	20 cm
5. podloga za zadaj iz usnja	Din 1·25
6. svila	40 m
7. rezanje in štepanje	Din 28—
8. gumbi	2 kom.
9. podplati	12 dkg
10. gornji podpetniki	2 dkg
11. notranjiki in trde konice	8 dkg
12. opetniki	6 dkg
13. vložki za zadaj	5 dkg
14. lesene pete	4·50 dkg
15. ševro-usnje za prevleko peti	1/2 □
16. vložki na notranjih podplatih iz stranice	1 □
17. konopljenā preja	2 dreti
18. lepilo in pop	3 dkg
19. črnilo, vosek, špirit, globin, stekleni papir, politura, apretura, smola itd.	4 dkg
20. delo pomočnika	Din 50—
21. režija	15 %
22. zaslužek	15 %

b) Vzorec za kalkulacijo (z vprašanji, koliko blaga potrebujemo za splošne čevlje).

Koliko velja:		
1.	ševro usnje, barvano	Din ?
2.	vmesna podloga	Din ?
3.	podloga, polsvilena	Din ?
4.	ovčje usnje	Din ?
5.	svila	Din ?
6.	gumbi	Din ?
7.	dkg usnja za podplate	Din ?
8.	dkg usnja za notranjike	Din ?
9.	dkg usnja za opetnike	Din ?
10.	dkg usnja za vložke zadaj	Din ?
11.	par lesenih pet	Din ?
12.	ševro usnje za prevleko pet	Din ?
13.	ovčje usnje za notranje podplate in stranice	Din ?
14.	preja	Din ?
15.	dkg popa	Din ?
16.	dkg lepila	Din ?
17.	splošne potreščine	Din ?
18.	delo za pomočnika, 1 par finih čevljev	Din ?
19.	režija 10 odstotkov	Din ?
20.	zaslužek 25 odstotkov	Din ?

Zračunaj, koliko stanejo čevlji in kakšna je njih prodajna cena, ter napiši račun.

Kadar izkaže prodajna cena poleg dinarjev tudi na pare, jo zaokroži na prihodnji višji denar.

Mojster dobi iz tvornice 1 tucat boks usnja, skupaj kvadratov 123:25. Koliko ga stane 1 kvadrat, ako znašajo stroški Din 113.—.

c) Par moških zbitih visokih boks čevljev na vezala.

Označba blaga	Potrebovana množina	Cena blaga Din	Din
boks usnje	3½ □	1 □ 16.—	56.—
podloga (platno)	⅓ m	1 m 8.—	2·65
		1 vretenec	
sukanec	60 m	450 m 8.—	1·02
rinčice	24 kom.	—	1.—
kljukice	16 kom.	—	2.—
rezanje in štepanje	—	—	25.—
(krupon) za podplate in gornji podpetnik (jedro)	42 dkg	1 kg 60.—	25·20
vrat za opeťnike, okvirje, spodnje podpetnike in vložke za zadaj	35 dkg	1 kg 20.—	7.—
usnje za notranjke in tr- de konice	18 dkg	1 kg 45.—	8·10
vložno usnje in stranice (ovčje usnje)	½ □	1 □ 6.—	3.—
vložki na notranjih pod- platih (ovčje usnje)	½ □	1 □ 6.—	3.—
konopljena preja	2 dreti	1 klopčič 3.—	—·50
leseni cveki	5 dkg	1 dkg 8.—	—·40
sekavci	80 kom.	1 kg 8.—	
		- 4000 kom.	—·16
lepilo in pop	5 dkg	1 kg 30.—	1·50
črnilo, vosek, špirit, glo- bin, stekleni papir, po- litura, apretura, dra- gant, smola itd.	6 dkg	1 kg 50.—	3.—
vezala	—	—	1·50
pomoćniško delo	—	—	35.—
	Skupaj		176·03
	režija 15 odstotkov		26·45
	Skupaj		202·48
	zaslužek 15 odstotkov		30·37
	Skupaj		232·85
	Prodajna cena		235.—

KATERI KANDIDATI SO PRESTALI MOJSTRSKI IZPIT?

(Nadaljevanje.)

LETO 1933.

Zbornična komisija v Ljubljani.

(Od 1. januarja 1933. dalje.)

Podkovski kovači:

Pofokar Anton, Remic Anton, Gašper Franc, Hromec Franc, Vinlar Franc, Križe Franc, Omejc Jakob, Guzelj Anton, Jerala Jakob, Pucihar Jožef, Ponova vas, p. St. Jurij, Glinšek Ferdinand, St. Vid pri Velenju, Bregant Jožef, Orehova vas, p. Slivnica, Rek Peter, Osojnik Leon, Kovačič Ignacij, Marolt Ivan, Korenč Franc, Golob Martin, Škarja Franc, Vrečko Ivan, Gruden Ivan, Likar Peter, Soršak Franc, Sršen Janez.

Medičarja:

Kranjc Anton, Bukovica pri Vodichah — Kamnik, Faletič Peter, Kranj.

Pilar:

Habjan Ludovik, Godešič — Skofja Loka.

Kovači:

Pičman Mihael, Dole pri Liliji, Sodnik Valentin, Bukovica pri Vodichah, Sovšak Franc, Korenč Franc, Meden Ivan, Peternel Jožef, Ljubljana, Zakolnik Jakob, Suha — Skofja Loka, Dobrovoljc Matevž, Verd — Vrhnika, Gracelj Anton, Ribno — Bled, Semenič Anton, Rošpoh pri Mariboru, Lampreht Peter, Zirovski vrh, srez Kranj, Krejan Anton, Boč — Selnica ob Dravi, Turk Lovro, Toplice pri Zagorju, Fincingar Ivan, Sklendrovce pri Zagorju, Fugina Jurij, Livold — Kočevje, Ule Anton, Lipsenj — Grahovo pri Kranju, Vinlar Franc, Mala Illova gora — Videm-Dobrepolje, Hromc Franc, Sneberje, Mulec Viktor, Pudole, Pofokar Anton, Pleševica, Vuhovnik Alojzij, Pirniče — Medvode, Marinšek Ciril, Poljane nad Skofjo Loko, Rakovec Ivan, Sp. Besnica — Kranj, Golob Martin, Podsmreka — Dobrava, Glavač Alojzij, Kapljavas, Komenda, Guzelj Anton, Zminc — Skofja Loka, Osojnik Leo, Sp. Voličina — Maribor, Omejc Jakob, Trnova — Medvode, Subic Anton, Hraše — Smlečnik, Glinšek Ferdinand, St. Ilj — Velenje, Gašper Franc, Smartno — Slovenjgradec, Tavčar Lovro, Čabrače — Trata, Gorenja vas, Demšar Aleš, Skofja Loka, Zore Matevž, Zg. Perniče — Medvode, Kumelj Janez, Hotavlje — Poljane, Kovačič Ignac, Metlika, Likar Peter, Bašelj — Preddvor.

Sedlarji:

Kuhar Florijan, Boh. Bistrica, Debeljak Anton, Zasip — Bled, Jerovšek Josip, Lahovče, Križaj Jakob, Moste pri Ljubljani, Košir Ivan, Primskovo — Kranj.

Mizarji:

Jerman Lovro, Dobrunje, Smole Stanislav, Tacen, Voč Janez, Selo — Zirovnica, Grom Lovro, Dol. Logatec, Briški Jože, Banja Loka, Zdešar Matevž, Horjul, Slovša Janez, Dravljje, Kavčič Ivan, Kompolje — Videm-Dobrepolje, Štalc Ludvik, Bistrica pri Trziču, Preinar Franc, Podhom — Gorje pri Bledu, Zor Josip, Ljubljana-Siška, Musar Vinko, Ljubljana, Klaneček Franc, Dole — Borovnica, Škerlj Franc, Ljubljana, Gabrijelčič Jože, Ljubljana, Trkman Franc, Štožice pri Ljubljani, Kladnik Janez, Kamnik, Peklaj Franc, Sp. Zadobrava, Drčar Stanko, Lukovica pri Domžalah, Petrič Ivan, Brod — Dol. Logatec, Križmanc Ivan, Bevke — Vrhnika, Kralj Alojzij, St. Gotard — Trojane, Smrkolj Gašper, Učak — Trojane, Rupnik Franc, Ljubljana, Funtek Franc, Ljubljana, Podobnik Ivan, Zadobrava — D. M. v Polju, Praprotnik Andrej, Kropa, Ložar Franc, Sneberje — D. M. v Polju, Prosenc Franc, Črešnjice — Moravče.

Torbarji:

Bergelj Ivan, Ljubljana, Golob Josip, Ljubljana, Keber Ivan, Skofja Loka, Okršlar Matevž, Dravljje — St. Vid, Samojlov Vladimir, Ljubljana.

Damske krojačice in šivilje:

Selan Olga, Ljubljana, Pibernik Milena, Ljubljana, Pelc Danica, Ljubljana, Pliberšek Vera, Ljubljana, Kerschbaumer Jerica, Celje, Medja Viktor, Javor-

nik, **Zupanc** Angela, Ljubljana, **Koren** Marija, Mahovnik — Kočevje, **Mekinda** Amalija, Cerknica, **Fink** Stefanija, Cvižlerji — Kočevje, **Modic** Frančiška, Sodražica, **Perhaj** Kristina, Kopolje, **Levstik** Anica, Črnc — Ortenek, **Kavšek** Pavlina, Zdenska vas — Videm, **Arko** Marija, Sodražica, **Zbonfar** Jožefa, Kamna gorica — Podnart, **Medved** Marija, Zapuže — Lesce, **Slajnik** Marija, Kranj, **Skrf** Anica, Radovljica, **Slapar** Pavla, Stražišče pri Kranju, **Koštrun** Marija, Preddvor pri Kranju, **Recelj** Anica, Ljubljana, **Nadižar** Ana, Kranj, **Jelinčič-Jenko** Roza, Ljubljana, **Peršič** Anica, Ljubljana, **Zupan** Frančiška, Kranj, **Mesle** Jožefa, Rehnje — Križce, **Presterl** Pepca, Ljubno, **Štrukelj** Marija, Sp. Loka — Kamnik, **Hribar** Terezija, Okrog pri Spitaliču, **Jerše** Marija, Ljubljana-Siška, **Samsa** Božena, Ljubljana, **Defiček** Mija, Zalec, **Trellian** Pavla, Kočevje, **Košnik** Angela, Primskovo — Kranj, **Dobré** Ivanka, Kovor, **Križe** pri Trziču, **Kunstelj** Anica, Radovljica, **Slivnik** Marija, Blejska Dobrava, **Cesar** Julijana, Stara Fužina v Boh., **Štrumelj** Stanislava, Borovnica, **Petrič** Katarina, Ljubljana, **Rudar** Berta, Moste pri Ljubljani, **Debevc** Marija, Dol pri Borovnici, **Zgonc** Frančiška, Ljubljana.

Izdelovanje perila: .

Štrus Josipina, Ljubljana.

Peki:

Winkler Miroslav, Grahovo, **Korbar** Jernej, Javornik, **Kukovica** Viktor, Studenec — Ig, **Janžekovič** Janez, Ljubljana, **Mausser** Viktor, Stari trg — Kočevje, **Žirovnik** Ivan, Mengeš, **Skuber-Aljančič** Terezija, Jezersko, **Birtič** Ivan, Ljubljana, **Pirc** Josip, Ljubljana, **Kokalj** Franc, Zadvor — Dobrunje, **Stenko** Franc, Moste pri Ljubljani, **Bassaneze** Ivan, Sp. Gorje, **Droblina** Albina, Glince — Vič, **Lazar** Anton, Kranj, **Zalašček** Franc, Radomlje pri Kamniku, **Jagodić** Silvester, Vodice, **Seničar** Franc, Ljubljana, **Korošec** Ivan, Št. Vid nad Ljubljano, **Brečko** Franjo, Ljubljana, **Hočevar** Alojzij, Sp. Slivnica — Grosuplje, **Vrečko** Josip, Trača pri Skofji Loki, **Kranjc** Franc, Ljubljana, **Butovac** Matija, Kropa, **Hauptman** Ljubomir, Gorje, **Furlan** Marcel, Moste pri Ljubljani, **Trček** Vinko, Ljubljana, **Usnik** Jožef, Ljubljana.

Modislinje:

Podboj Mihaela, Ljubljana, **Dernovšek** Ladislava, Ljubljana, **Jeraj** Marija, Ljubljana, **Slabina** Marija, Ljubljana.

Čevljarji:

Lavriša Ivan, Horjul, **Učakar** Maks, Podgora — Dol pri Ljubljani, **Boštjančič** Franc, Babna gorica — Rudnik, **Japelj** Stanko, Trzič, **Zepič** Franc, Sebenje, **Kristan** Franc, Selo — Ivič, **Kejžar** Anton, Sp. Sorica, **Mulec** Josip, Cerknica, **Truden** Janez, Iga vas — Rakek, **Mlakar** Janez, Stara Fužina — Bohinj, **Avanca** Martin, Studenec — Ig, **Šubic** Franc, Gorenje Brdo, **Puželj** Ivan, Bukovica — Ribnica, **Petrič** Anton, Zaboršt — Kamnik, **Primožič** Anton, Zg. Velerno — Križce, **Osterman** Josip, Škofja Loka, **Kralj** Peter, Škofja Loka, **Grašič** Franc, Senčur, **Dolinar** Jože, Sebenje, **Štefe** Alojzij, Trzič, **Zupan** Anton, Selce — Dole pri Litiji, **Frelj** Leopold, Škofja Loka, **Čufer** Josip, Sp. Dane — Sorica, **Likar** Viljem, Ljubljana, **Zupan** Jožef, Sebenje — Trzič, **Kastelic** Stanislav, Št. Vid pri Slični, **Zidarič** Martin, Veličane — Ivanjkovci, **Zupančič** Adolf, Kriška vas — Višnja gora, **Dežman** Filip, Bistrica — Trzič, **Jakoš** Alojzij, Zg. Kašelj — D. M. v Polju, **Kovač** Albin, Toplice pri Zagorju, **Sircelj** Franc, Dole — Grosuplje, **Kapelj** Anton, Ljubljana, **Kovač** Josip, Vel. Ligojna, **Trdan** Andrej, Sajevec — Ribnica, **Sebenik** Ignacij, Ljubljana, **Konjar** Mihael, Ježica, **Dermasija** Ivan, Ljubljana, **Primšar** Karl, Ribnica na Dolenjskem, **Repe** Nikolaj, Sp. Gorje — Radovljica, **Perne** Avgust, Rupe pri Kranju, **Zbonfar** Ignac, Kropa, **Ramovž** Ignacij, Ježica, **Pangerc** Jožef, Spod. Otok — Mošnje, **Poljanec** Kristan, Ljutomer, **Mausser** Franc, Plešvica — Brezovica pri Ljubljani, **Pirc** Avguštin, Koseze pri Ljubljani, **Zepič** Janez, **Križe** pri Trziču, **Poljanec** Jožef, Sebenje — Križe pri Trziču, **Pišler** Andrej, Trzič, **Galič** Franc, Rožna dolina — Vič, **Erjavec** Ivan, Ljubljana, **Lovšin** Rudolf, Breže pri Ribnici, **Medmeš** Ivan, Nevlje — Kamnik, **Bohinc** Janez, Češnjavek — Cerklje pri Kranju, **Bilban** Jože, Šmartno — Št. Vid nad Ljubljano, **Erjavec** Vinko, Podsmreka — Višnja gora, **Zupančič** Andrej, Moste pri Ljubljani, **Premk** Matevž, Zapleš — Trojane, **Plajbes** Ciril, Žaganja vas — Križce, **Pančur** Anton, Ljubljana, **Pipan** Franc, Zapoge — Smednik.

Krojači:

Traven Jože, Ovšiče! — Podnart, **Prešern** Rudolf, Mojstrana, **Zbontan** Ivan, Jesenice, **Pristov** Simon, Višelnica, Gorje, **Spreitzer** Ivan, Gorenje — Stara cerkev pri Kočevju, **Solar** Alojzij, Ljubno — Podnart, **Zen** Vinko, Bohinjska Bistrica, **Lunder** Franc, Ljubljana, **Maček** Franc, Vrskovo, **Hojkar** Izidor, Rožna dolina — Vič, **Pavli** Jožef, Ljubljana, **Godeše** Alojzij, Dol. Jezero — Cerknica, **Sefic** Vinko, Ljubljana, **Vidic** Ivan, Jesenice, Noč Franc, Zirovnica, **Lušnik** Janez, Ljubljana, **Vodopivec** Vinko, Toplice — Zagorje ob Savi, **Kebe** Franc, Cerknica pri Rakeku, **Osterman** Ivan, Kočevje, **Velkavrh** Matija, Log — Brezovica, **Anžič** Franc, Podgorje — Kamnik, **Brus** Karl, Ljubljana, **Celešnik** Alojzij, Pod Mežakljo — Gorje, **Sedej** Ivan, Jesenice, **Marn** Franc, Jesenice, **Sitar** Vincenc, Mengeš, **Znidar** Mihael, Mengeš, **Zabret** Anton, Mengeš, **Grašič** Miha, Tenetiše — Golnik, **Eržen** Franc, Sred. Hitnje — Stražišče pri Kranju, **Toman** Franc, Lesce, **Valjavec** Albin, Leše — Brezje, **Mazi** Alojzij, Vel. Bloke, **Ster** Franc, Predoslje — Kranj, **Mrcak** Maks, Gorenje — Brdo, **Janc** Franc, Tržič, **Grobelnik** Pankracij, Ljubljana, **Kmetič** Franc, Ljubljana, **Tekavec** Karl, Ljubljana.

Dežnikarica:

Milavec Frančiška, Ljubljana.

Mesarji:

Aljančič Janez, Jezersko, **Jagodić** Josip, Ljubljana, **Peternel** Ivan, Bistrica pri Podbrezju, **Zvegljč** Alojzij, Planina pri Sevnici, **Vidic** Leopold, Tržič, **Štušek** Alojzij, Boh. Bistrica, **Grčar** Vinko, Kamnik, **Delanc** Leopold, Zagorje, **Sigmund** Ernst, Kočevje, **Hočevar** Anton, Jesenice, **Babšek** Matija, Štepanja vas, **Klemenčič** Janez, Kranj, **Zaviršek** Ivan, Smarje — Sap, **Hodnik** Janko, Vrhnika, **Brinskele** Emerik, Kranj, **Derglin** Alojzij, Ljubljana, **Rezar** Janez, Ljubljana, **Ogorevec** Ivo, Skofja Loka, **Rom** Franc, Kočevje, **Štušek** Viktor, Boh. Bistrica, **Povše** Karl, Štepanja vas — Ljubljana, **Rode** Franc, D. M. v Polju, **Javornik** Ivan, Lanišče — Skofljica, **Rode** Avgust, D. M. v Polju, **Klinar** Valentin, Plavž pri Jesenicah, **Podobnik** Ivan, Jesenice, **Javornik** Franc, Grosuplje, **Benčina** Leopold, D. M. v Polju, **Paternoster** Andrej, Dobrunje, **Rode** Franc, Moste pri Ljubljani, **Benedičič** Ivan, Tržič, **Jerčin** Jernej, Kranj, **Čar** Ivan, Kočevje, **Golob** Franc, Ljubljana, **Dolničar** Ivan, Ljubljana, **Gabrič** Anton, Sevnica, **Maroll** Ivan, Borovnica.

Kleparji:

Božič Ivan, Ljubljana, **Bušinar** Josip, Tomačevo, **Bögel** Franc, Ljubljana, **Žilnik** Rudolf, Ljubljana, **Sifrer** Ivan, Stara Loka, **Wostner** Eduard, Moste pri Ljubljani.

Frizerji in brivci:

Kapus Fanči, Ljubljana, **Burger** Vladislav, Ljubljana, **Podkrajšek** Metod, Ljubljana, **Beseničan** Avgust, Rožna dolina, **Hafner** Anton, Stražišče pri Kranju, **Frank** Ivan, Ljubljana, **Vorina** Dragotin, Ljubljana, **Pirc** Gregor, Ljubljana, **Kovačiček** Mašo, Jesenice, **Klobčaver** Josip, Ljubljana, **Zajc** Zarko, Ljubljana, **Pirc** Ivo, Ljubljana, **Pogačnik** Anica, Zg. Šiška, **Mausner** Franc, Ljubljana, **Novak** Vinko, Ljubljana, **Zupanc** Miro, Ljubljana, **Kofler** Janko, Št. Vid nad Ljubljano, **Novak** Ludvik, Boh. Bistrica, **Lauš** Aleksander, Ljubljana, **Zorc** Franc, Glince — Vič, **Karas** Franjo, Novo mesto, **Trtnik** Mirko, Ljubljana, **Zupan** Janko, Zagorje ob Savi, **Petsche** Anton, Kočevje, **Scherzer** Bogomir, Kočevje, **Osenar** Stanislav, Št. Vid nad Ljubljano, **Ziegler** Rudolf, Moste pri Ljubljani, **Urabič** Rudolf, Ježica, **Josef** Rudolf, Radovljica, **Vozelj** Stanko, Loke — Trbovlje, **Kunstelj** Herman, Kranj, **Gradinski** Josip, Ljubljana.

Knjigovezi:

Ogrinc Stanko, Ljubljana, **Štepic** Ludvik, Ljubljana, **Dirjec** Ivan, Ljubljana.

Dimnikarji:

Kunej Ferdo, Krčevina pri Mariboru, **Meniga** Joško, Maribor, **Kernc** Friderik, Ljubljana, **Štrubelj** Ivan, Ljubljana, **Papič** Alojzij, Sv. Benedikt v Slov. goricah, **Kroflič** Metod, Celje, **Vrhovec** Jože, Ljubljana, **Stropnik** Marlene, Spod. Hudinja, **Blažič** Eduard, Ljubljana, **Breznik** Franc, Ptuj, **Gorišek** Josip, Kozje, **Pogačnik** Franc, Zavrstnik — Litija, **Barušič** Janko, Maribor.

(Dalje prihodnjic.)